TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2010. gada 16. novembrī *

Lieta C-261/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LES 35. pantam, ko *Oberlandesgericht Stuttgart* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 29. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 14. jūlijā, tiesvedībā attiecībā uz Eiropas apcietināšanas ordera izpildi, kas izdots pret

Gaetano Mantello.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji A. Ticano [*A. Tizzano*], J. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*], E. Levits, A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un M. Bergere [*M. Berger*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 6. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Vācijas valdības vārdā — Z. Uncaitiga [*S. Unzeitig*] un J. Mellers [*J. Möller*], pārstāvji,

— Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

— Grieķijas valdības vārdā — T. Papadopulu [*T. Papadopoulou*] un G. Karipsiadis [*G. Karipsiadis*], pārstāvji,

— Spānijas valdības vārdā — M. Munjoss Peress [*M. Muñoz Pérez*], pārstāvis,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un B. Bopēra-Manoka [*B. Beaupère-Manokha*], pārstāvji,

— Itālijas valdības vārdā — Dž. Palmjēri [*G. Palmieri*], pārstāve, kurai palīdz P. Džentili [*P. Gentili*], *avvocato dello Stato*,

— Nīderlandes valdības vārdā — M. de Rē [*M. de Ree*], pārstāve,

— Polijas valdības vārdā — M. Dovgelevičs [*M. Dowgielewicz*], pārstāvis,

— Zviedrijas valdības vārdā — A. Falka [*A. Falk*] un K. Meijere-Seitsa [*C. Meyer-Seitz*], pārstāves,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā — S. Hatavejs [*S. Hathaway*], pārstāvis, kam palīdz S. Lī [*S. Lee*], *barrister*,

— Eiropas Komisijas vārdā — S. Grīnheida [*S. Grünheid*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2010. gada 7. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV L 190, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Pamatlēmums") 3. panta 2. punktu un it īpaši principu *ne bis in idem*.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tāda Eiropas apcietināšanas ordera izpildi Vācijā, kas saistīts ar kriminālvajāšanu, ko Itālijas iestādes uzsākušas pret G. Mantello [*G. Mantello*] un 76 citām personām, kuras tiek turētas aizdomās par nelikumīgu kokaīna tirdzniecību Vitorijas [*Vittoria*] reģionā Itālijā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Pamatlēmuma preambulas pirmais, piektais, astotais, desmitais un divpadsmitais apsvērums ir izteikti šādā redakcijā:

"1) Saskaņā ar 1999. gada 15. un 16. oktobra Eiropadomes Tamperes sanāksmes secinājumiem, it īpaši to 35. punktu, starp dalībvalstīm ir jāatceļ formālā izdošanas procedūra attiecībā uz personām, kas mēģina izvairīties no soda izciešanas pēc tam, kad attiecībā uz tām pieņemts galīgs spriedums, un ir jāpaātrina izdošanas procedūras attiecībā uz personām, kuras tur aizdomās par nodarījuma izdarīšanu.

[..]

5) Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. Ieviešot jaunu, vienkāršotu sistēmu, saskaņā ar kuru

notiesātas vai aizdomās turētas personas nodod sodu izpildei vai kriminālvajāšanai, būs iespējams izvairīties no sarežģītības un iespējamās kavēšanās, kas piemīt pastāvošajām izdošanas procedūrām. Tradicionālās sadarbības attiecības, kas līdz šim pārsvarā pastāvēja starp dalībvalstīm, ir jāaizvieto ar sistēmu, kura brīvības, drošības un tiesiskuma telpā paredz brīvu tiesu nolēmumu apriti krimināllietās un kas attiecas gan uz procesuālajiem, gan uz galīgajiem nolēmumiem.

[..]

8) Nolēmumiem par Eiropas apcietināšanas ordera izpildi ir jābūt pakļautiem pietiekamai kontrolei, kas nozīmē, ka dalībvalsts tiesas iestādei, kurā pieprasītā persona ir apcietināta, būs jāpieņem lēmums par tās nodošanu.

[..]

10) Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība. Tā īstenošanu var apturēt tikai gadījumā, ja viena no dalībvalstīm nopietni un vairākkārt pārkāpj principus, kas paredzēti LES 6. panta 1. punktā, ko konstatē Padome, ievērojot LES 7. panta 1. punktu, ar sekām, kas izklāstītas attiecīgā līguma 7. panta 2. punktā.

[..]

12) Šajā pamatlēmumā ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti LES 6. pantā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, īpaši tās VI nodaļā. Neko šajā pamatlēmumā nevar interpretēt kā aizliegumu atteikt tādas personas nodošanu, par kuru izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ja, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, ir iemesls domāt, ka minētais apcietināšanas orderis ir izsniegts, lai veiktu personas vajāšanu vai sodīšanu tās dzimuma, rases, reliģijas, nacionālās izcelsmes, valstiskās piederības, valodas, politisko uzskatu vai seksuālās orientācijas dēļ, vai ka šīs personas stāvokli varētu pasliktināt kāda no šiem iemesliem dēļ. Šis pamatlēmums dalībvalstīm neliedz piemērot to konstitucionālos noteikumus attiecībā uz taisnīgu tiesu, biedrošanās tiesībām, preses brīvību un vārda brīvību citos masu informācijas līdzekļos.

[..]"

4 Pamatlēmuma 1. pantā ir noteikts:

"1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzīšanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums groza [negroza] pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā."

5 Pamatlēmuma 2. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Eiropas apcietināšanas orderi var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši, vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.

2. Šādi nodarījumi, ja par tiem izsniegšanas dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās, saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem un nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību ir pamats nodošanai, pamatojoties uz Eiropas apcietināšanas orderi:

— dalība noziedzīgā organizācijā,

[..]

— narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,

[..]."

6 Pamatlēmuma 3. pantā ar nosaukumu "Eiropas apcietināšanas ordera obligātas neizpildīšanas pamats [pamati]" ir noteikts:

"Izpildes dalībvalsts tiesas iestāde (turpmāk tekstā — "izpildes tiesas iestāde") atsaka Eiropas apcietināšanas ordera izpildīšanu šādos gadījumos:

[..]

2) ja izpildes tiesas iestāde ir informēta par to, ka par pieprasīto personu dalībvalstī pieņemts galīgs spriedums attiecībā uz tādām pašām darbībām, ar nosacījumu, ka, ja ir piespriests sods, tad tas ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas dalībvalsts tiesībām;

[..]."

7 Pamatlēmuma 15. pantā ar nosaukumu "Lēmums par nodošanu" ir noteikts:

"1. Izpildes tiesu iestāde termiņos un saskaņā ar šajā pamatlēmumā noteiktajiem nosacījumiem pieņem lēmumu par to, vai persona ir jānodod.

2. Ja izpildes tiesu iestāde uzskata, ka informācija, ko paziņojusi izsniegšanas dalībvalsts, ir nepietiekama, lai ļautu pieņemt lēmumu par nodošanu, tā lūdz, lai steidzami piegādā vajadzīgo papildu informāciju, konkrēti to, kas attiecas uz 3. līdz 5. pantu un 8. pantu, un tā var noteikt termiņu tās saņemšanai, ņemot vērā to, ka ir vajadzīgs ievērot termiņus, kas noteikti 17. pantā.

3. Izsniegšanas tiesu iestāde var ikvienā brīdī pārsūtīt jebkādu papildu derīgu informāciju izpildes tiesu iestādei."

8 Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas 1985. gada 14. jūnija Nolīgumu starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie

kopīgām robežām (OV 2000, L 239, 19. lpp.) (turpmāk tekstā — "KĪŠN"), kas parakstīta 1990. gada 19. jūnijā Šengenā (Luksemburga), 54. pantā ir noteikts:

"Personu, kura ar galīgu tiesas spriedumu notiesāta vienā Līgumslēdzējā Pusē, nedrīkst par to pašu nodarījumu notiesāt citā Līgumslēdzējā Pusē, ar nosacījumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses likumiem, kurā spriedums pieņemts."

9 KĪŠN 57. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Ja kādā Līgumslēdzējā Pusē apsūdz personu kādā nodarījumā un šīs Līgumslēdzējas Puses kompetentām iestādēm ir iemesls uzskatīt, ka apsūdzība saistīta ar to pašu nodarījumu, par kuru citā Līgumslēdzējā Pusē jau ir pieņemts galīgais spriedums, tad šīs iestādes, ja uzskata par vajadzīgu, lūdz attiecīgu informāciju no tās Līgumslēdzējas Puses kompetentām iestādēm, kuras teritorijā spriedums ir pieņemts.

2. Lūgto informāciju sniedz iespējami drīz, un to ņem vērā turpmākā procesa gaitā."

10 No 1999. gada 1. maija *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* publicētās informācijas par Amsterdamas līguma spēkā stāšanās datumu (OV L 114, 56. lpp.) izriet, ka Vācijas Federatīvā Republika ir pieņēmusi deklarāciju saskaņā ar LES 35. panta 2. punktu, ar kuru tā ir pieņēmusi Tiesas kompetenci sniegt prejudiciālus nolēmumus saskaņā ar LES 35. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētajiem noteikumiem.

Valstu tiesības

Vācijas tiesības

11 Pamatlēmuma 3. panta 2. punkts Vācijas tiesībās tika transponēts ar 83. panta 1. punktu 1982. gada 23. decembra Likumā par starptautisko tiesisko palīdzību krimināllietās (*Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen*) redakcijā ar 2006. gada 20. jūlija Likuma par Eiropas apcietināšanas orderi (*Europäisches Haftbefehlsgesetz*) [*BGBI*. 2006 I, 1721. lpp. (*EuHbG*)] grozījumiem. Šajā pantā ar nosaukumu "Pieļaujamības papildu nosacījumi" ir noteikts:

"Izdošana nav pieļaujama, ja:

1. Persona par to pašu nodarījumu, kurš ir pieprasījuma pamatā, ar spēkā stājušos tiesas spriedumu jau ir tikusi notiesāta citā dalībvalstī, ar nosacījumu, ka piespriestais sods jau ir ticis izciests, tiek izciests, vai saskaņā ar notiesāšanas dalībvalsts tiesībām to vairs nav iespējams izpildīt [..].

[..]"

Itālijas tiesības

12 Republikas prezidenta 1990. gada 9. oktobra Dekrēta Nr. 309/90, kurā ietverts konsolidēts likumu par narkotiskajām un psihotropajām vielām, narkomānijas novēršanu, ārstēšanu un reintegrāciju teksts (turpmāk tekstā — Prezidenta Dekrēts Nr. 309/90), 73. un 74. panta redakcija ir šāda:

"73. pants. Narkotisko vai psihotropo vielu nelikumīga izgatavošana, tirdzniecība un glabāšana

1. Persona, kura bez 17. pantā minētās atļaujas audzē, izgatavo, ražo, ekstrahē, attīra, pārdod, piedāvā vai piegādā tirdzniecībai, pārvieto, izplata, tirgo, pārvadā, sagādā, sūta, nodod, nodod tranzītā vai piegādā [..] narkotiskās vai psihotropās vielas jebkādiem mērķiem, tiek sodīta ar brīvības atņemšanu uz laiku no sešiem līdz divdesmit gadiem un naudas sodu no EUR 26 000 līdz EUR 260 000 [..].

[..]

6. Ja nodarījumu ir izdarījušas trīs vai vairākas personas, kopīgi darbojoties, sodu palielina.

74. pants. Grupa, kuras mērķis ir narkotisko vai psihotropo vielu nelikumīga tirdzniecība

1. Ja trīs vai vairākas personas darbojas grupā ar mērķi izdarīt vairākus 73. pantā uzskaitītus nodarījumus, personu, kura veicina, nodibina, vada, organizē vai finansē šo grupu, soda tikai ar brīvības atņemšanu uz vismaz divdesmit gadiem.

2. Jebkuru šīs grupas dalībnieku soda ar brīvības atņemšanu uz vismaz desmit gadiem.

3. Sodu palielina, ja līdzdalībnieku skaits ir desmit [..].

[..]"

13 Saskaņā ar Itālijas Kriminālprocesa kodeksa 649. pantu "pret apsūdzēto, kurš ir ticis attaisnots vai notiesāts krimināllietā ar galīgu spēku ieguvušu spriedumu vai rīkojumu, nevar ierosināt jaunu krimināllietu par to pašu nodarījumu, pat ja tas ir aplūkojams citādāk no juridiskās kvalifikācijas, smaguma pakāpes vai apstākļu viedokļa".

14 Kā norādījusi Itālijas valdība, no *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) (Itālija) judikatūras tomēr izriet, ka "Kriminālprocesa kodeksa 649. pantā paredzētais izņēmums nav piemērojams, ja nodarījums, par kuru taisīts galīgs spriedums, attiecas uz noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību, ar nosacījumu, ka rīcību, par kuru jau taisīts galīgs spriedums, var pārkvalificēt par faktisku apstākli un atbilstoši atšķirīgam vai pat alternatīvam vērtējumam — to klasificēt plašākas apsūdzības kategorijā".

Pamata lietas fakti un prejudiciālie jautājumi

15 2008. gada 7. novembrī *Tribunale di Catania* (Katānijas tiesa; Itālija) izdeva Eiropas apcietināšanas orderi (turpmāk tekstā — "apcietināšanas orderis") attiecībā uz G. Mantello, lai viņu aizturētu un nodotu Itālijas iestādēm saistībā ar pret viņu uzsākto kriminālvajāšanu. Šis apcietināšanas orderis ir izdots, pamatojoties uz valsts apcietināšanas orderi, ko 2008. gada 5. septembrī šī pati tiesa bija izsniegusi attiecībā uz G. Mantello un 76 citiem apsūdzētajiem.

16 Eiropas apcietināšanas ordera pamatojumā G. Mantello tiek apsūdzēts divu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā.

17 Pirmkārt, laikposmā no 2004. gada janvāra līdz 2005. gada novembrim viņš esot piedalījies nelikumīgā kokaīna tirdzniecībā Vitorijā, citās Itālijas pilsētās, kā arī Vācijā — noziedzīgā grupā, kurā bija vismaz desmit citas personas. G. Mantello darbojās ne tikai kā pārvadātājs un starpnieks, bet arī bija atbildīgs par kokaīna iegādi un tirdzniecību. Saskaņā ar Prezidenta Dekrēta Nr. 309/90 74. panta 1. un 3. punktu šāds noziedzīgs nodarījums Itālijas tiesībās tiek sodīts ar brīvības atņemšanu uz vismaz divdesmit gadiem.

18 Otrkārt, šajā laikā viņš tajās pašās vietās viens pats vai kopā ar citām personām nelikumīgi esot iegādājies kokaīnu, to glabājis, pārvadājis, pārdevis vai nodevis citām personām. Par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu persona atbilstoši Itālijas tiesībām tiek sodīta ar brīvības atņemšanu uz laiku no astoņiem līdz divdesmit gadiem, un šo sodu var palielināt.

19 Šajā ziņā G. Mantello tika piemēroti atbildību pastiprinoši apstākļi, jo kokaīns ar noziedzīga tīkla starpniecību tika nodots nepilngadīgajam.

20 Atbilstoši norādēm valsts apcietināšanas orderī kopš 2004. gada janvāra dažādas Itālijas iestādes ir veikušas izmeklēšanu sakarā ar nelikumīgu kokaīna tirdzniecību Vitorijas reģionā. Izmeklēšanas laikā tika veiktas apjomīgas telefonsakaru noklausīšanās, tādējādi ļaujot atklāt noziedzīga tīkla, kas sastāv no diviem noziedzīgiem grupējumiem, pastāvēšanu, līdz ar to kļuva piemērojams Prezidenta Dekrēta Nr. 309/90 74. pants. Turklāt, veicot G. Mantello telefonsakaru noklausīšanos no 2005. gada 19. janvāra līdz 13. septembrim, tika apstiprināta šīs personas dalība minētajā tīklā. Izmeklētāji arī izsekoja G. Mantello dažos maršrutos, it īpaši, viņam pārvietojoties starp Sicīliju (Itālija) un Milānu (Itālija) 2005. gada 28. jūlijā un 12. augustā, kā arī starp Sicīliju, Eslingeni [*Esslingen*] (Vācija) un Katāniju 2005. gada 12. septembrī.

21 Pēdējā pārbrauciena laikā G. Mantello Eslingenē nopirka 150 gramus kokaīna, un atpakaļceļā 2005. gada 13. septembra vakarā Katānijas stacijā pēc izkāpšanas no vilciena viņu aizturēja un pārmeklēja dzelzceļa policija, kas atklāja, ka viņš ved divus maisiņus ar attiecīgi 9,5 un 145,96 gramiem kokaīna, kas atbilst 599–719 individuālām devām.

22 Ar 2005. gada 30. novembra spriedumu *Tribunale di Catania* notiesāja G. Mantello, piespriežot brīvības atņemšanu uz trim gadiem, sešiem mēnešiem un divdesmit dienām un naudas sodu EUR 13 000 apmērā. Prokurors apsūdzēja G. Mantello par to, ka 2005. gada 13. septembrī Katānijā viņš bija nelikumīgi glabājis 155,46 gramus kokaīna, kas bija paredzēts tālākpārdošanai. *Tribunale di Catania* uzskatīja, ka noziegums ir pierādīts pēc būtības. Pēc G. Mantello lūguma minētā tiesa taisīja spriedumu paātrinātā kārtībā, līdz ar to apsūdzētajam tika samazināts sods. Šo spriedumu *Corte d'appello di Catania* (Katānijas Apelācijas tiesa) apstiprināja ar 2006. gada 18. aprīļa spriedumu.

23 Pēc tam *Tribunale di Catania* samazināja G. Mantello sodu un viņš faktiski pavadīja apcietinājumā tikai 10 mēnešus un 20 dienas, turklāt arī viņa naudassods tika samazināts.

24 2008. gada 3. decembrī ar Šengenas informācijas sistēmas starpniecību saņemot informāciju par Eiropas apcietināšanas orderi, 2008. gada 29. decembrī *Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart* (Štutgartes ģenerālprokuratūra) apcietināja G. Mantello viņa dzīvesvietā un nodeva *Amtsgericht Stuttgart* (Štutgartes Pirmās instances tiesa). Nopratināšanas laikā G. Mantello iebilda pret viņa nodošanu izsniegšanas tiesu iestādei un neatteicās no specialitātes principa piemērošanas. Pēc minētās prokuratūras pieprasījuma 2009. gada 22. janvārī *Oberlandesgericht Stuttgart* lūdza Itālijas iestādēm pārbaudīt, ciktāl 2005. gada 30. novembra sprieduma pasludināšana nav šķērslis Eiropas apcietināšanas ordera izpildei.

25 Nesaņemot nekādu informāciju no šīm iestādēm, 2009. gada 20. martā *Oberlandesgericht Stuttgart* nolēma apturēt Eiropas apcietināšanas ordera izpildi. Ņemot vērā pamata lietas faktisko un juridisko apstākļu sarežģītību, Štutgartes pirmās instances tiesa norīkoja G. Mantello aizstāvi.

26 Atbildot uz izpildes tiesu iestādes informācijas pieprasījumu, *Tribunale di Catania* izmeklēšanas tiesnesis kā apcietināšanas ordera izsniegšanas tiesu iestāde 2009. gada 4. aprīlī visbeidzot sniedza skaidrojumu, ka 2005. gada 30. novembra spriedums nav šķērslis apcietināšanas orderī paredzētajai kriminālvajāšanai un līdz ar to princips "*ne bis in idem*" nav piemērojams. Līdz ar to Štutgartes prokuratūra lūdza iesniedzējtiesu izpildīt apcietināšanas orderi.

27 Tomēr *Oberlandesgericht Stuttgart* ir šaubas par to, vai tā var atteikties izpildīt šo orderi, kas izdots saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti organizētā grupā, ņemot vērā, ka, viņasprāt, jau laikā, kad notika izmeklēšana, kuras rezultātā Mantello tika notiesāts par tālākpārdošanai paredzēta kokaīna glabāšanu, Itālijas izmeklēšanas iestāžu rīcībā bija pietiekami pierādījumi, lai šai personai izvirzītu apsūdzību un pret viņu uzsāktu krimināl vajāšanu saistībā ar Eiropas apcietināšanas orderī minētajiem apsūdzības pamatiem, tostarp par narkotiku tirdzniecību organizētā grupā. Tomēr izmeklēšanas interesēs, lai varētu atklāt šo tirdzniecību un apcietināt citas iesaistītās personas, šīs izmeklēšanas iestādes savā rīcībā esošo informāciju un pierādījumus nenodeva izmeklēšanas tiesnesim un nepieprasīja saistībā ar šiem nodarījumiem veikt krimināl vajāšanu.

28 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Vācijas tiesībās, kā tās interpretējusi *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa), krimināl vajāšanu sakarā ar nodarījumu, kas izpaužas kā dalība noziedzīgā grupā, principā ir iespējams uzsākt *a posteriori*, ja, pirmkārt, iepriekšējā apsūdzība un tiesas izmeklēšana ir attiekusies tikai uz šādas grupas locekļa atsevišķām darbībām un ja, otrkārt, apsūdzētajam nav bijis tiesiskās paļāvības par to, ka iepriekšējā krimināl procesā ir bijušas ietvertas visas grupā veiktās darbības. Tomēr šķiet, ka iesniedzējtiesa pilnībā nepiekrīt šim *Bundesgerichtshof* viedoklim. Proti, tā uzskata, ka būtu jāpievieno vēl trešais nosacījums, saskaņā ar kuru brīdī, kad tiek pasludināts attaisnojošs spriedums par atsevišķo noziedzīgo nodarījumu, izmeklēšanas iestādēm noteikti nav bijis zināms par vēl citu atsevišķu noziedzīgu nodarījumu un nodarījuma, kas izpaužas kā dalība noziedzīgā grupā, pastāvēšanu, tomēr Itālijas izmeklēšanas iestāžu situācija bija citādāka.

29 Turklāt *Oberlandesgericht Stuttgart* atzīmē, pirmkārt, ka pamata lietā neesot pārrobežu aspekta, jo iespējamo elementu "*idem*" veidojot tiesas nolēmums, kas pieņemts pašā izsniegšanas dalībvalstī, nevis citā dalībvalstī. Otrkārt, minētā tiesa uzsver, ka Tiesa saistībā ar Eiropas apcietināšanas orderi vēl nav interpretējusi jēdzienu "tas pats nodarījums". Tādēļ minētajai tiesai ir šaubas par to, vai saistībā ar KĪŠN izveidoto judikatūru var piemērot tādā situācijā kā pamata lietā.

30 Šādos apstākļos *Oberlandesgericht Stuttgart* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai jautājums par to, vai pastāv "tas pats nodarījums" [pamatlēmuma] 3. panta 2. punkta izpratnē, ir izvērtējams saskaņā ar:

a) izsniegšanas dalībvalsts tiesībām vai

b) izpildes dalībvalsts tiesībām, vai

c) jēdziena "tas pats nodarījums" autonomu Savienības interpretāciju?

2) Vai pamatlēmuma 3. panta 2. punkta izpratnē nelikumīga narkotisko vielu ievešana ir "tas pats nodarījums" kā dalība grupā, kuras mērķis ir nelikumīga narkotisko vielu tirdzniecība, ja brīdī, kad tika pasludināts notiesājošs spriedums saistībā ar narkotisko vielu nelikumīgu ievešanu, izmeklēšanas iestāžu rīcībā bija informācija un pierādījumi, kas pamatoja aizdomas par dalību [noziedzīgā] grupā, tomēr izmeklēšanas interesēs tās šo informāciju un pierādījumus nenodeva tiesai un šajā sakarā neuzsāka kriminālvajāšanu?"

31 Pēc iesniedzējtiesas lūguma, kura pamatā bija rūpes par to, lai neievilktos Itālijas iestāžu pieprasītā nodošanas procedūra, norīkotā Tiesas palāta ir izskatījusi nepieciešamību šai lietai piemērot steidzamības tiesvedību, kas ir paredzēta Tiesas Reglamenta 104.b pantā. Ar 2009. gada 20. jūlija lēmumu, kas tika pieņemts saskaņā ar iepriekš minētā panta 1. punkta ceturto daļu, norīkotā palāta pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas nolēma noraidīt šo lūgumu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

32 Ar saviem prejudiciālajiem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai tādos apstākļos kā pamata lietā aplūkotie iesniedzējtiesa, pamatojoties uz Pamatlēmuma 3. panta 2. punktu, var atteikt apcietināšanas ordera izpildi.

33 Proti, no pirmā jautājuma par to, vai iepriekš minētā 3. panta 2. punktā ietvertais jēdziens "tas pats nodarījums" ir autonoms Savienības tiesību jēdziens, izriet, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka, ja šis jēdziens ir jāaplūko vienīgi saistībā ar izsniegšanas dalībvalsts vai izpildes dalībvalsts tiesībām, tad iesniedzējtiesai būtu jāveic G. Mantello nodošanas procedūra. Tas tā būtu tādēļ, ka, pirmkārt, atbilstoši Vācijas tiesībām, kā tās ir interpretējusi *Bundesgerichtshof*, kriminālvajāšanu sakarā ar nodarījumu, kas izpaužas kā dalība noziedzīgā grupā, principā ir iespējams uzsākt *a posteriori*, ja iepriekšējā apsūdzība un tiesas izmeklēšana ir attiekusies tikai uz šādas grupas locekļa atsevišķām darbībām un ja apsūdzētajam nav bijis tiesiskās paļāvības par to, ka iepriekšējā kriminālprocesā ir bijušas ietvertas visas grupā veiktās darbības. Otrkārt, ņemot vērā *Corte suprema di cassazione* judikatūru, kas minēta šī sprieduma 14. punktā, un informāciju, kas iekļauta šī sprieduma 26. punktā, kuru 2009. gada 4. aprīlī

Tribunale di Catania izmeklēšanas tiesnesis sniedza iesniedzējtiesai, *Tribunale di Catania* 2005. gada 30. novembra spriedums atbilstoši Itālijas tiesībām nav šķērslis, lai veiktu kriminālvajāšanu attiecībā uz apsūdzībām, kas iekļautas apcietināšanas orderī.

34 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai, ja turpretī 3. panta 2. punktā ietvertais jēdziens "tas pats nodarījums" ir uzskatāms par autonomu Savienības tiesību jēdzienu, atšķirībā no Vācijas un Itālijas tiesībām, kā tās interpretējušas šo dalībvalstu augstākās instances tiesas, šajā pamatlēmuma tiesību normā ir paredzēts, ka, lai attiecībā uz personu varētu veikt kriminālvajāšanu, kuras priekšmets ir plašāks nekā jau pasludinātā galīgā sprieduma priekšmets attiecībā uz atsevišķu darbību, ir jābūt tā, ka izmeklēšanas iestādēm nav bijis zināms par vēl citu atsevišķu noziedzīgu nodarījumu un nodarījuma, kas izpaužas kā dalība noziedzīgā grupā, pastāvēšanu, tomēr Itālijas izmeklēšanas iestāžu situācija bija citādāka.

35 Vispirms ir jāatgādina, kā it īpaši izriet no minētā pamatlēmuma 1. panta 1. un 2. punkta, kā arī no tā preambulas piektā un septītā apsvēruma, ka tā mērķis ir aizstāt daudzpusējas izdošanas starp dalībvalstīm sistēmu ar sistēmu, saskaņā ar kuru notiesātās vai aizdomās turētās personas nodod starp tiesu iestādēm spriedumu izpildei vai kriminālvajāšanas veikšanai un kas balstīta uz savstarpējās atzīšanas principu (skat. 2009. gada 6. oktobra spriedumu lietā C-123/08 *Wolzenburg*, Krājums, I-9621. lpp., 56. punkts).

36 Savstarpējās atzīšanas princips, kurš ir pamatlēmuma sistēmas pamats, atbilstoši minētā lēmuma 1. panta 2. punktam nozīmē, ka dalībvalstīm principā ir jāizpilda ikviens Eiropas apcietināšanas orderis (2008. gada 1. decembra spriedums lietā C-388/08 PPU *Leymann* un *Pustovarov*, Krājums, I-8983. lpp., 51. punkts).

37 Proti, dalībvalstis var atteikties izpildīt šo orderi tikai minētā pamatlēmuma 3. un 4. pantā uzskaitītajos obligātas neizpildes gadījumos (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Leymann* un *Pustovarov*, 51. punkts).

38 Šajā ziņā jēdziens "tas pats nodarījums", kas ir ietverts pamatlēmuma 3. panta 2. punktā, nevar tikt atstāts katras dalībvalsts tiesu iestāžu ziņā atbilstoši attiecīgās valsts tiesībām. Proti, no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas prasības izriet, ka šī tiesību norma, kurā tās satura un piemērošanas jomas noskaidrošanai nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, parasti visā Savienībā ir interpretējama autonomi un vienveidīgi (pēc analoģijas skat. 2008. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-66/08 *Kozłowski*, Krājums, I-6041. lpp., 41. un 42. punkts). Tātad šis ir autonoms Savienības tiesību jēdziens un kā tāds tas var būt tāda prejudiciālā nolēmuma lūguma priekšmets, ko var uzdot jebkura tiesu iestāde atbilstoši nosacījumiem, kas paredzēti LESD 36. protokola VII sadaļā par pārejas noteikumiem.

39 Ir jānorāda, ka jēdziens "tas pats nodarījums" ir iekļauts arī KĪŠN 54. pantā. Šajā ziņā minētais jēdziens ir ticis interpretēts kā tāds, kas attiecas tikai uz nodarījuma būtību un ko saprot kā konkrētu apstākļu, kas ir savstarpēji nedalāmi saistīti, kopumu neatkarīgi no šo apstākļu vai aizsargājamo tiesisko interešu juridiskās kvalifikācijas (skat. 2006. gada 9. marta spriedumu lietā C-436/04 *Van Esbroeck*, Krājums, I-2333. lpp., 27., 32. un 36. punkts, kā arī 2006. gada 28. septembra spriedumu lietā C-150/05 *Van Straaten*, Krājums, I-9327. lpp., 41., 47. un 48. punkts).

40 Ņemot vērā KĪŠN 54. panta un pamatlēmuma 3. panta 2. punkta kopīgo mērķi — novērst, ka pret kādu personu no jauna tiktu uzsākta kriminālvajāšana vai tiesvedība par vienu un to pašu nodarījumu, ir jāpieņem, ka šī jēdziena interpretācija saistībā ar KĪŠN ir piemērojama arī saistībā ar pamatlēmumu.

41 Tiklīdz izpildes tiesu iestādei tiek darīts zināms, ka kādā dalībvalstī ir pasludināts galīgs tiesas spriedums par "to pašu nodarījumu", uz ko attiecas tai iesniegtais Eiropas apcietināšanas orderis, šī tiesu iestāde atbilstoši pamatlēmuma 3. panta 2. punktam atsaka izpildīt apcietināšanas orderi ar nosacījumu, ka notiesājoša sprieduma gadījumā sods ir izciests vai to pašlaik izcieš, vai to vairs nevar izpildīt saskaņā ar notiesāšanas dalībvalsts tiesībām.

42 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa norāda, ka pirmajā brīdī tā tiektos uzskatīt, ka fakti, uz kuriem ir balstīts 2005. gada 30. novembrī pasludinātais galīgais spriedums, proti tas, ka 2005. gada 13. septembrī G. Mantello Vitorijas reģionā bija nelikumīgi glabājis 155,46 gramus kokaīna, nav vērtējami kā "tas pats nodarījums", jo tie atšķiras no apcietināšanas orderī minētajiem faktiem, proti, pirmkārt, faktiem, kas norisinājās laikā no 2004. gada janvāra līdz 2005. gada novembrim un kas attiecās uz G. Mantello dalību noziedzīgā grupā, kur viņš bija pārvadātājs, starpnieks, kā arī atbildēja par kokaīna iegādi, kā arī, otrkārt, faktiem, kas attiecas uz narkotisko vielu nelikumīgu glabāšanu šajā laikposmā vairākās Itālijas un Vācijas pilsētās.

43 Līdz ar to ir jāpieņem, ka iesniedzējtiesas jautājums drīzāk attiecas uz jēdzienu "galīgs spriedums", nevis uz jēdzienu "tas pats nodarījums". Proti, iesniedzējtiesa jautā, vai gadījumā, ja sprieduma pasludināšanas brīdī — 2005. gada 30. novembrī — Itālijas izmeklētāju rīcībā ir bijuši pierādījumi par faktiem, kas norisinājās laikposmā

no 2004. gada janvāra līdz 2005. gada novembrim, ar kuriem bija iespējams pierādīt G. Mantello dalību noziedzīgā grupā, kā arī narkotisku vielu nelikumīgu glabāšanu, tad šo spriedumu varētu uzskatīt ne tikai par galīgu notiesājošu spriedumu, kas aptver atsevišķus 2005. gada 13. septembra noziedzīgos nodarījumus, kuri tika kvalificēti kā tālākpārdošanai paredzētu narkotisku vielu nelikumīga glabāšana, bet arī par spriedumu, kas liedz tālāku kriminālvajāšanu par apsūdzībām, kas norādītas apcietināšanas orderī.

44 Citiem vārdiem sakot, iesniedzējtiesa jautā, vai apstāklis, ka izmeklēšanas iestāžu rīcībā ir bijuši pierādījumi attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas ir minēti apcietināšanas orderī, un ka šīs iestādes tos nav nodevušas izvērtēšanai *Tribunale di Catania* laikā, kad tā taisīja spriedumu attiecībā uz atsevišķiem 2005. gada 13. septembra noziedzīgajiem nodarījumiem, ļauj uzskatīt šo spriedumu par galīgu attiecībā uz noziedzīgajiem nodarījumiem, kas ir minēti apcietināšanas orderī.

45 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka pieprasītā persona ir jāuzskata par tādu, kuras lietā par tiem pašiem nodarījumiem ir pasludināts galīgs tiesas spriedums pamatlēmuma 3. panta 2. punkta izpratnē, ja pēc kriminālprocesa beigām turpmāks kriminālprocess ir aizliegts (pēc analoģijas skat. 2003. gada 11. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-187/01 un C-385/01 *Gözütok* un *Brügge*, *Recueil*, I-1345. lpp., 30. punkts, kā arī 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-491/07 *Turanský*, Krājums, I-11039. lpp., 32. punkts) vai arī ja dalībvalsts tiesu iestādes ir pasludinājušas spriedumu, ar kuru apsūdzētais tiek galīgi attaisnots pierādījumu trūkuma dēļ (pēc analoģijas skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Van Straaten*, 61. punkts, un lietā *Turanský*, 33. punkts).

46 Tas, vai spriedums ir "galīgs" pamatlēmuma 3. panta 2. punkta izpratnē, ir atkarīgs no tās dalībvalsts tiesībām, kurā tas ir pasludināts.

47 Tādējādi nolēmums, kurš saskaņā ar dalībvalsts, kura pret kādu personu ir uzsākusi kriminālvajāšanu, tiesībām galīgi neaizliedz turpmāku kriminālprocesu valsts mērogā par noteiktiem nodarījumiem, principā nevar būt procesuāls šķērslis, lai kriminālvajāšana pret šo personu par tiem pašiem nodarījumiem, iespējams, netiktu uzsākta vai turpināta citā Savienības dalībvalstī (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Turanský*, 36. punkts).

48 Šajā ziņā, tāpat kā KĪŠN 57. pantā paredzētie sadarbības pamati, arī pamatlēmuma 15. panta 2. punktā izpildes tiesu iestādei ir atļauts lūgt juridisku informāciju no dalībvalsts, kurā ir pasludināts spriedums, tiesu iestādēm par konkrēto šī lēmuma raksturu, lai precīzi noskaidrotu, vai šis spriedums atbilstoši tās valsts tiesībām, kas to ir pasludinājusi, ir jāuzskata par tādu, ar ko galīgi tiek aizliegts turpmākais kriminālprocess valsts mērogā (pēc analoģijas skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Turanský*, 37. punkts).

49 Pamata lietā iesniedzējtiesa ir tieši izmantojusi pamatlēmuma 15. panta 2. punktā paredzētos sadarbības pamatus. Savā atbildē izsniegšanas tiesu iestāde tai skaidri ir norādījusi, ka atbilstoši Itālijas tiesībām apsūdzētais ir ticis notiesāts ar galīgu spriedumu par atsevišķiem nodarījumiem par narkotisku vielu nelikumīgu glabāšanu, taču kriminālvajāšana, uz ko attiecas apcietināšanas orderis, ir par citiem nodarījumiem saistībā ar organizēto noziedzību un tālākpārdošanai paredzētu narkotisku vielu nelikumīgu glabāšanu, uz kuriem 2005. gada 30. novembra spriedums neattiecas. Līdz ar to, kaut arī izmeklēšanas iestāžu rīcībā jau ir zināma informācija par faktiem, kas attiecas uz šiem pārkāpumiem, no izsniegšanas tiesu iestādes sniegtās atbildes izriet, ka pirmais *Tribunale di Catania* spriedums nevar tikt uzskatīts par tādu, ar ko galīgi aizliegts veikt turpmāku kriminālprocesu valsts mērogā par apcietināšanas orderī minētajiem nodarījumiem.

50 Līdz ar to tādos apstākļos kā pamata lietā esošie, kad, atbildot uz informācijas pieprasījumu, kuru pamatlēmuma 15. panta 2. punkta izpratnē ir veikusi izpildes tiesu iestāde, izsniegšanas tiesu iestāde, pamatojoties uz skaidrojumiem, ir skaidri konstatējusi, ka tās iepriekšējais spriedums neaptver apcietinājuma orderī minētos noziedzīgos nodarījumus un tādējādi nerada šķēršļi šajā apcietināšanas orderī paredzētajai kriminālvajāšanai, šai izpildes tiesu iestādei ir jāveic attiecīgi secinājumi atbilstoši izsniegšanas tiesu iestādes atbildē ietvertajam vērtējumam.

51 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz iesniedzējtiesas uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu un izpildi pamatlēmuma 3. panta 2. punktā iekļautais jēdziens "tas pats nodarījums" ir autonoms Savienības tiesību jēdziens. Tādos apstākļos kā pamata lietā esošie, kad, atbildot uz informācijas pieprasījumu, kuru pamatlēmuma 15. panta 2. punkta izpratnē ir veikusi izpildes tiesu iestāde, izsniegšanas tiesu iestāde, piemērojot savas valsts tiesības un ievērojot prasības, kas izriet no jēdziena "tas pats nodarījums", kas ir paredzēts šī pamatlēmuma 3. panta 2. punktā, ir skaidri konstatējusi, ka atbilstoši tās tiesību sistēmai iepriekšējais spriedums nav uzskatāms par galīgu spriedumu, kurš attiecas uz apcietināšanas orderī minētajiem nodarījumiem, un līdz ar to nerada šķēršļus apcietināšanas orderī paredzētajai kriminālvajāšanai, izpildes tiesu iestādei nav nekāda iemesla attiecībā uz šādu spriedumu piemērot obligātas neizpildes pamatu, kas ir paredzēts iepriekš minētajā 3. panta 2. punktā.

Par tiesāšanās izdevumiem

52 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nosprież:

Saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera izdošanu un izpildi Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm 3. panta 2. punktā ietvertais jēdziens "tas pats nodarījums" ir autonoms Savienības tiesību jēdziens.

Tādos apstākļos kā pamata lietā esošie, kad, atbildot uz informācijas pieprasījumu, kuru pamatlēmuma 15. panta 2. punkta izpratnē ir iesniegusi izpildes tiesu iestāde, izsniegšanas tiesu iestāde, piemērojot savas valsts tiesības un ievērojot prasības, kas izriet no jēdziena "tas pats nodarījums", kas ir paredzēts šī pamatlēmuma 3. panta 2. punktā, ir skaidri konstatējusi, ka atbilstoši tās tiesību sistēmai iepriekšējais spriedums nav uzskatāms par galīgu spriedumu, kurš attiecas uz apcietināšanas orderī minētajiem nodarījumiem, un līdz ar to nerada šķēršļus apcietināšanas orderī paredzētajai krimināl vajāšanai, izpildes tiesu iestādei nav nekāda iemesla attiecībā uz šādu spriedumu piemērot obligātas neizpildes pamatu, kas ir paredzēts iepriekš minētajā 3. panta 2. punktā.

[Paraksti]